

**Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 8 hallituksen esityksestä  
laiksi rakennuslain 136 a §:n kumoamisesta**

Eduskunta on 22 päivänä syyskuuta 1992 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 159.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylitarkastaja Jyrki Hurmeranta ympäristöministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Pauli Konttinen liikenneministeriöstä ja liikenneinsinööri Kari Ojala Suomen Kaupunkiliitosta, edustaen myös Suomen Kunnallisliittoa ja Finlands svenska kommunförbundia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kumottavaksi rakennuslain säännös, jonka perusteella kunnilla on ollut oikeus saada valtiolta lakisääteistä korvausta kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi määrättyjen katujen ja rakennuskaavateiden ajoradan kestopäällystyskustannuksiin sekä mahdollisuus saada harkinnanvaraista valtionavustusta moottoriajoneuvoliikenteelle tärkeiden katujen ja kaavateiden rakentamiskustannuksiin.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta. Kunnilla olisi kuitenkin vuoden 1993 loppuun asti oikeus hakea lakisääteistä korvausta kestopäällystyskustannuksiin, jotka kohdistuvat vuonna 1992 päättyneeseen rakennustyöhön.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Seppänen, varapuheenjohtaja Vanhanen, jäsenet Aula, Biau-

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä sellaisenaan.

Asiaa käsitellessään valiokunta kiinnitti kuitenkin huomiota siihen, että liikenneväyläratkaisuja tehtäessä tie-, katu- ja raideliikennevaihtoehtojen tulisi olla kuntien talouden kannalta vähintään tasavertaisessa asemassa ja mieluiten ympäristöystävällisintä vaihtoehtoa suosiva. Valiokunta pitää tärkeänä, ettei kokonaiskustannuksiltaan kalliimpia tai ympäristön kannalta huonompia vaihtoehtoja hyväksytä vain sen vuoksi, että ne ovat kunnalle edullisempia.

Edelleen valiokunnan mielestä on huolehdittava siitä, ettei nyt hyväksyttävä lainmuutos johda kevyen liikenteen väylien rakentamatta jättämiseen.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

*että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.*

det, Hautala, Jääskeläinen, Karhunen, Kautto, Korkea-oja, Markkula, Myller, Rask, J. Roos ja Virrankoski.

## Vastalause

Hallitus ehdottaa rakennuslain 136 a §:n kumoamista.

Hallituksen lakiesitys merkitsee valtion ja kuntien kesken sovitun kustannustenjaon muuttamista. Korvausten lakkauttaminen kohdentuu pääasiallisesti kaupunkien ja asutustaajamien liikenteellisesti ja ympäristöllisesti merkittävien hankkeiden toteuttamiseen. Valtion vuoden 1993 talousarviossa ei ole myöskään otettu huomioon riittävässä määrin uuden lainsäädännön edellyttämiä määrärahavaroja aiemmin tehtyjen päätösten osalta.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kunnat ovat joutuneet karsimaan jo n. 30 % tiemäärärahoistaan, mikä johtaa jo sinällään pitkiin lomautuksiin. Valtion tuen lakkauttaminen tulee lykkäämään suunniteltujen kaavojen ja tiehankkeiden toteuttamista ja siten lisäämään työttömyyttä, heikentämään tieturvallisuutta ja kasvattamaan ympäristöllisiä haittatekijöitä.

Määrärahan avulla valtio pystyisi erittäin edullisesti tukemaan kuntien järkeviä tiehankkeita ja työllisyyttä.

Lain valmistelun yhteydessä ei ole selvitetty tie-, katu- ja raideliikennevaihtoehtojen tasavertaisia toteuttamismahdollisuuksia. Korvausten lakkauttaminen johtaa kustannuksiltaan kalliimpien ja ympäristövaikutuksiltaan huonompien valtionavun piiriin kuuluvien uusien teiden suunnitteluun ja toteuttamiseen, mitä ei voitane pitää valtion talouden kannalta tarkoituksenmukaisena ja järkevänä. Lisäksi lakiesitys vaarantaa kevyen liikenteen väylien toteuttamisen, mikä edellä mainittujen tekijöiden lisäksi saattaa tulla yhteiskunnalle erittäin kalliiksi kasvavien liikenneonnettomuuksien vuoksi.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

*että lakiehdotus hylättäisiin.*

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 1992

**Tarja Kautto**  
**Riitta Myller**

**Jukka Roos**

**Esko Seppänen**  
**Maija Rask**